

kupi, in poskusi, kakor sim ga jest že zdavnej; sej ga potlej gotovo ne bo več opustil. Kdor tedaj hoče ta kolovrat imeti, naj se oglasi v Begnah Nr. 43, in naj ga pernese k nam v farovž, kjer ga bo poskusil, in se v pol ure tudi lahko presti naučil. *)

A. K.

Pogled v pretečene čase.

(Živina je bila nekda) takó imenitna in visoko čislana, de so stari Rimci vrednost vsih reči po vólih in ovcah cenili. Pervi rimski kralj, Servius Julius po imenu, je tedaj tudi na perve denarje podobo teh živinčet vtisniti ukazal in s tem na znanje dal, de ta denar toliko velja, kolikor živina, ktere obris na denarju stoji. Zavoljo tega se denar po latinsko „pecunia“ imenuje, kér se živina po latinsko „pecus“ glasi. Tudi stari Nemci so v prvih časih le z živino vse druge reči kupovali in živina je bila pri kupčii namesto denarja. Zavoljo tega so tudi oni denarju, ki so se ga po Rimcih kovati naučili, ime: Fe, to je „Vieh“ dajali in potem postave dali, po kterih je vsaka živina namesto denarja svojo ceno imela. Od tod morebiti tudi navadni nemški primek „Viehgeld“ izvira.

Urno, kaj je noviga?

(V Radolci na Gorenskem) bodo od pervega prihodnjiga Svečana cesarsko malo pošta dobili, ki bo, petkrat v tednu, to je vsak ponedeljek, torek in vsako saboto ob petih popoldne, — vsak četrtek in vsako nedeljo pa ob petih zjutraj na pošto na Otok šla, po kteri se bodo zamogle pisma in druge reči, ktere se navadno na pošto dajajo, iz Radolce tje pošiljati in od ondod v Radolco dobivati. Po ti novi mali pošti bo 79 krajem na Gorenskem pošiljanje in prijetva pisem prav zlo polahkano, kterim je dozdej pošta na Otoku preveč od rok bila. Našim prejemnikom „Novic“ v Kropi, v Lescah, v Srednji Vasi, v gornih in spodnih Gorjah, na Ovišah, v Bledu, Kamni Gorici, v Breznici, Koprivniki i. t. d. bo ta nova naprava gotovo prav po volji, kér bodo Novice prihodnjič noter do Radolce brez povikšanja plačila dobivali, po ktere so popred na Otok ali pa v Krajn pošiljati mógli. Zdej jih bodo v Radolci pri kupcu gospodu Hudoverniku dobivali, kterimu je ta mala pošta izročena.

(Strašni viharji) ki so prvo polovico pretečeniga mesca, ko je pri nas tolikanj povodinj bilo, na Donavi, na černim in bližnim acovskim morju razsajali, so 57 bark potopili; med temi jih je bilo 12 gerških, 11 rusovskih, 4 avstrijske, 3 sardinske, 4 angležke, 1 turška, in več družih, od kterih se še ne vé, čigave so. Če še več enacih nesreč na drugih morjih v tem času prištejemo, vsak lahko strašno škodo prevdari, ki se je zopet na vodah perpetila!

*) To oznanilo nas je zopet prav zlo razveselilo, kér smo tudi mi prepričani, de je previsoka cena českich kolovratov njih razširjanje po Slovenskim nar bolj zadrževala. Pa tudi to nas veseli, de nas vse hvale vredni gospod fajmošter v Begnah v našim prizadevanju takó prijazno podperajo. Bog jim daj zdravje in dolgo življenje! Vredništvo.

Oznanilo prav koristnih novih bukev za fužinarje na Štajerskim, Koroškim in Krajskim.

Vodstvo obertniske družbe v Gradcu je začelo v nemškem jeziku bukve na svitlo dajati, ktere fužinarjem in vsim tistim priporočimo, ki se z izdelevanjem železa in jekla pečajo. Te bukvice so takó zložene, de jih vsak lahko razumi in so posebno za Štajerske, Koroške in Krajske fužinarje pisane. V 4 ali 5 zvezkih bodo na svitlo prišle in vsak zvezik z raznimi podobami vred bo veljal 50 krajcerjev srebra, za ude te obertniske družbe pa le 30 krajcerjev. Pervi zvezik je ravno zdaj v Gradcu na svitlo prišel, kjer se imenovane bukvice dobivajo; v Ljubljani pisarnica rokodelske družbe (v Salendrovih ulicah) naročila na-nje prejema, v Celovcu pa tudi pisarnica imenovane družbe. Kdor jih imeti želi, naj svoje ime, svoj stan in stanovanje natanjko napové, kér bodo imena prejemavcov v zadnjimu delu natisnjene. Pri prijatvi vsakiga zvezka se mora denar za-nj odrajtati. Te koristne bukve se imenujejo:

Peter Tunner's, ö. o. Professors der Berg- und Hüttenkunde:

Gemeinfassliche Darstellung
der
Stabeisen- und Rohstahl-Bereitung
in den Ländern des Vereins.

Nasnanje.

Travne femena, to je pahovke ali travle (französisches Raigras) funt po 20 krajzerjev, in mazhjiga répa (Thimothäusgras) funt po 30 krajzerjev, fo na prodaj v hišhi Nr. 10 per zefarfkim grabnu poleg sidaniga mošta na mešni firani. Ravno tam bo posnejšhi tudi sa oddati obilno murbnih drevéfiz rasne starosti po 4 do 15 krajzerjev.

Osnanilo.

Deleshniki „Noviz“, ki so the le letaf priftopili, samorejo tudi „vinorejo“ v fih poprejshnih 14 listov sa 20 krajzerjev dobiti in tako zele lepe bukvice si napraviti. Naj se tedaj tifti, ki jih shelijo dobiti, sa-nje oglafijo, tode oglaf in denar nej nam profito od vřakiga potrořhka (portofrei) pohlejo.

Znajdba v ganjke v poprejšnjimu listu je:
brana — rana — Ana.

Danařhnjimu listu je fedemnajřti del vino-réje priloshen.

Shitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	25. Profenza.		20. Profenza.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pthenize domazhe ..	1	20	1	26
1 » » banařhke ..	1	24	1	27
1 » Turřhize	—	58	1	2
1 » řorřhize	1	—	1	3
1 » Rěshi	—	58	1	4
1 » Jezhmena	—	—	—	51
1 » Profa	—	57	1	4
1 » Ajde	—	43	—	48
1 » Ovfa	—	32	—	34

Zena Prefřizhev v Krajnju.
Prefřizhi teshejřhi forte po 5 kr., funt.
» loshejřhi » po 4 kr., funt.
řhpěh po 13 goldinarjev zent.